

Készült a Miskolc Egyetem

Együttthaladó
Migráns Gyermek az Iskolában

Oktatási segédanyag az általános iskolák számára

Együttthaladó
Migráns Gyermek az Iskolában
egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Környezetismeret 4.

Kollár Krisztián

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Környezetismeret 4.

Kollár Krisztián

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2012.

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

**Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében**

SZERZŐK

Dr. Illésné dr. Kovács Mária – Irodalom 3., Irodalom 4.
dr. Kecskés Judit – Nyelvtan 3., Nyelvtan 4.
Kollár Krisztián – Környezetismeret 3., Környezetismeret 4.
Nagy Judit – Matematika 3., Matematika 4.

Pedagógiai szakértő: Cserekllye Erzsébet

SZERKESZTETTÉK

Nagy Judit és Kollár Krisztián

Grafika: Rostás Édua

Fotó: Kollár Krisztián,

illetve a többi fotó a kötet végén részletezve

Lektorálta: Bakos István Szabolcs

A szerzők minden jogot fenntartanak a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatosan (kivétel a kötet végén
részletezett jogdíjmentes fotók köre)!

**A kézirat weboldalunkon elektronikus formában megtekinthető,
de módosításához, másolásához, bármilyen hasznoszerzéssel
járó használatához vagy továbbadásához
a szerzők nem járulnak hozzá!**

<http://egyutthalado.uni-miskolc.hu>

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

A MAGYAR ÁBÉCÉ	4
ELŐSZÓ	5
ÉLETTELEN TERMÉSZET	7
ÉLŐ TERMÉSZET	19
TESTÜNK ÉS ÉLETMŰKÖDÉSÜNK	39
TÁJÉKOZÓDÁS TÉRBEN ÉS IDŐBEN	51
ORSZÁGISMERET	65

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

ESZKÖZTÁRALADO

MISKOLCI EGYETEM

BÖLCSEZETTUDOMÁNYI KARÁNAK MAGYAR NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYI INTÉZETÉBEN.

gyutthalado@uni-miskolc.hu

GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

A MAGYAR ÁBÉCÉ

NAGYBETŰK

A	À	Á	Ä	B	ß	C	Ç
Cs	Çs	D	Ð	Dz	Dz	Dzs	Dzs
E	É	É	Ê	F	ƒ	G	Gy
Gy	Gy	H	Ĥ	I	Í	Í	Ĳ
J	Ĳ	K	K	L	Ł	Ly	Ły
M	℄	N	℄	Ny	Ny	O	Ó
Ó	Ó	Ö	Ö	Ő	Ő	P	P
Q	Q	R	R	S	S	Sz	Sz
T	Ŧ	Ty	Ty	U	U	Ú	Ú
Ü	Ü	Ű	Ű	V	V	W	W
X	X	Y	Y	Z	Z	Zs	Zs

kisbetűk

a	a	á	à	b	ß	c	c
cs	çs	d	ð	dz	dz	dzs	dzs
e	é	é	ê	f	ƒ	g	g
gy	gy	h	ĥ	i	í	í	Ĳ
j	Ĳ	k	k	l	ł	ly	Ły
m	℄	n	℄	ny	Ny	o	ó
ó	ó	ö	ö	ő	ő	p	p
q	q	r	r	s	s	sz	sz
t	ŧ	ty	ty	u	u	ú	ú
ü	ü	ű	ű	v	v	w	w
x	x	y	y	z	z	zs	zs

ELŐSZÓ

KEDVES BARÁTOM!

Ismerkedj meg Kócoszal, a magyar puli kutyával!

Ezután ő vezet Téged a tanulásban, a magyar nyelvvel való ismerkedésben. Kócos szereti a csontot. Ezek a csontok jelölik a Neked való feladatokat.

jelöli az egyszerűbb feladatokat.

jelöli a nehezebb feladatokat.

az igazán éhes kiskutyának való! Sok új szót tartalmaz és alapos magyar nyelvtani ismereteket igényel.

Ne aggódj! Kócos is sokáig rágódik a csontokon, Neked is van időd és sok helyed az írásra, rajzolásra!

Szeretném, ha egy nyelven beszélhénk!

Azaz szeretném, ha sokat beszélnél és írnál magyarul! És szeretném, ha megértenénk egymást!

Ezért arra kérek, fordítsd le az anyanyelvedre a feladatok utasításait:

Húzd alá! _____

Rajzold le! _____

Kösd össze! _____

Egészítsd ki! _____

Másold le! _____

Csoportosítsd! _____

Írd le! _____

Olvasd el! _____

Melyik betű hiányzik? _____

Lapozz ide mindig, ha nem érted a feladat utasítását!

Remélem, Kócos és a sok feladat segít a magyar nyelv tanulásában!

A szerző

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Élettelen természet

Együttthaladó
Migráns Gyermek az Iskolában

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Másold le az alábbi szavakat! Karikázd be azokat, amelyek a képen vannak!

talaj, rovar, humusz, gomba,
baktérium, komposzt, giliszta

Húzd alá azokat a szavakat, melyekben mássalhangzó-torlódás van! Írj egy mondatot az egyikkel!

2. Olvasd el a szöveget! Karikázd be a hosszú magánhangzókat!

A talaj a föld felszínének legfelső része. A talaj biztosítja a növények számára a tápanyagokat és a vizet. A talaj kőzetek törmelékéből áll. Van még a talajban humusz, levegő és víz is. A talajban sokféle élőlény él. Ilyen élőlények a rovarok és a férgek. Egyik leggyakoribb féreg a földgiliszta. A giliszta megeszi a rég lehullott leveleket. A talajban nagyon sok gomba és baktérium él, amiket már nem láthatunk szabad szemmel. Ezek a talajlakó élőlények lebontják az elpusztult állatokat és növényeket. Így keletkezik a humusz.

3. Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A talaj a föld felszínének legalsó része.

A giliszta megeszi a fákról a leveleket.

A humuszban van talaj, levegő és víz.

A talajban nincs kőzettörmelék.

A talajban nincsenek baktériumok.

A talajban lakó baktériumok nem láthatók szabad szemmel.

4. Melyik mondat szavainak toldalékai a következők? Írd le a hozzájuk tartozó mondatot!

-i, -ott, -ek + -et

5. Alakítsd a szöveg 10. mondatát múlt idejűvé!

6. Alakítsd a szöveg 11. mondatát jövő idejűvé!

7. Húzd alá a 2. feladatban a szavakat, amiknek -k betű van a végén! Írd le közülük a többes számú főneveket (=több dolgot jelölnek)!

8. Írd le a Mit? kérdésre felelő szavakat a 2. feladatból!

9. Pótold a hiányzó szóközöket!

Atalajnagyonhosszúidőalattjön létre.

Aszárazföldönanövényeknemtudnakatalajnélkülélni.

Hakipusztulnakanövényekmindenéletelpusztul.

Melyik mondat áll a legtöbb szóból?

10. Bontsd az egybeírt mondatokat szavakra!

Azembereknagyonkönnyenelpusztíthatjákatalajt.

Azerdőirtásmiattaszélésavízelhordjaatalajt.

Atermőrétegelvékonyodásaatalajpusztulásátjelenti.

Melyik szó áll a legtöbb betűből?

11. Bontsd szavakra az egybeírt mondatokat!

Amezőgazdaságitevékenységkimerítitalajt.

Ahiányzótápanyagokatműtrágyávalpróbáljákpótolni.

Aműtrágyákésanövényvédőszerekelpusztítjákatalajlakókat.

Atalajlakókhiányamiattterméketlennéválíkatatalaj.

Hányadik mondatban van a leghosszabb összetett szó?

12. Egészítsd ki a mondatokat!

Az embereknek vigyázniuk kell a talaj tisztaságára is, ezért sem szabad szemetelniük!

E/1. Nekem is vigyáznom kell! Nem szabad szemetelnem !

E/2. Neked is _____ kell! Nem szabad _____ !

E/3. Neki is _____ kell! Nem szabad _____ !

T/1. Nekünk is _____ kell! Nem szabad _____ !

T/2. Nektek is _____ kell! Nem szabad _____ !

T/3. Nekik is _____ kell! Nem szabad _____ !

13. Kösd össze az összetartozó mondatokat!

A rét szélén Kócos nem ugatta meg a földigilisztát.

Mást ugatt meg, például a varjakat.

Kócos a rét szélén nem a földigilisztát ugatta meg.

Kócos nem törődött a földigilisztával.

Kócos nem a rét szélén ugatta meg a földigilisztát.

Más ugatta meg a földigilisztát, például Rojtos.

Nem Kócos ugatta meg a rét szélén a földigilisztát.

Máshol ugatta meg a földigilisztát, például a legelőn.

14. Mit szabad a komposztba tenni? Olvasd el a szöveget!

A szemet a talajt is károsítja. Az emberek pedig nagyon sok szemetet dobnak ki. A hulladékok nagy részét újra lehet hasznosítani. A konyhai hulladékok hasznosítása során komposztot is készíthetünk. A komposzt jó a műtrágya helyett.

15. Kócos szétválogatja a szemetet. Segíts neki! Írd a talajra azok számát, amiket belerakhat a komposztba! Írd a körön kívülre azok számát, amiket nem szabad a komposztba rakni!

1. gyümölcshéj
2. műanyag
3. fű
4. tojáshéj
5. papír
6. kő
7. kanál
8. autógumi
9. dezodor
10. tusfürdő

16. Másold le az előző feladat szavait az ábécérendben!

17. Kösd össze a szavak elejét és végét! Írd le őket kisbetűvel és NAGYBETŰVEL is!

ro	poszt	<u>komposzt KOMPOSZT</u>
kom	musz	
gom	laj	
ta	tul	
hu	var	
pusz	sít	
káro	ba	

Húzd alá azokat, amelyekben **u** betű van!

**18. Párosítsd az összetett szavak elejét és végét!
Írd le őket nagybetűvel!**

talaj	állapot	_____
halmaz	elem	_____
energia	energia	_____
nap	lakó	_____
szél	forrás	_____

Karikázd be a magánhangzóra végződő szót!

Karikázd be a magánhangzóval kezdődő szót!

**19. Keresd meg az összetett szavak közepét és végét!
Írd le a szavakat úgy, hogy a Mit? kérdésre feleljenek!**

kőzet-	-szennye-	-tulás	_____
levegő-	-pusz-	-melék	kőzettörmelék
talaj-	-tör-	-zés	_____
ózon-	-le-	-teg	_____
üveg-	-ré-	-hatás	_____
hulladék-	-ház-	-rakó	_____

Melyik szóban van a legtöbb mássalhangzó? Karikázd be!

Melyik szóban van a legtöbb magánhangzó? Húzd alá!

20. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó névelőket (a, az, egy)!

Levegő nélkül _____ ember sem élhet
_____ Földön. _____ levegőben van _____
oxigén, ami nélkül nem tudunk lélegezni.
Sajnos nagyon sok füst jut _____ levegőbe.
_____ sok füst nagyon szennyezi _____
levegőt. _____ füstben korom, szén-
dioxid és mérgező anyagok vannak. Ha
_____ mérgező anyagok _____ levegőben
összekeverednek _____ vízpárával, savas
eső esik. _____ mérgező anyagok károsítják
_____ ózont. Ha _____ ózon károsodik,
könnyen lehetünk betegek _____ káros
napsugaraktól.

21. Kösd össze a szavakat a hozzájuk tartozó magyarázattal!

füst	Nélküle nem tudunk lélegezni.
levegő	Nincsen szaga.
színtelen	Káros anyag, az égés során keletkezik.
szagtalan	Nincs színe.

Húzd alá a mondatokban a magánhangzóra végződő szavakat!

22. Keresd meg a szavakhoz tartozó magyarázatot!

felmelegszik	Eső, amely a füst mérgező anyagait tartalmazza.
oxigén	Emelkedik a hőmérséklete.
savas eső	A levegő fontos alkotója.

Húzd alá a mondatokban a hosszú magánhangzót tartalmazó szavakat!

23. Írj egy-egy mondatnyi magyarázatot a szavakhoz!

légszennyezés _____

ózonlyuk _____

vízpára _____

24. Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Az emberek nagyon sok szenet, kőolajat és földgázt égetnek el az energiáért.

A kőolaj, a földgáz és a szén nem szennyezi a levegőt, és nem fog soha elfogyni.

A kőolaj, a földgáz, a szén nem megújuló energiaforrások, el fognak fogyni.

A szél, a napsütés és a víz energiáját is hasznosítani tudjuk.

A szélenergia, a napenergia és a vízenergia megújuló energiaforrások, nem fognak el.

A nem megújuló energiaforrások biztosítják a környezetbarát energiát.

A megújuló energiaforrások környezet-szennyezőek, kerülni kell használatukat.

25. Karikázd be a kakukktojáást! Miért az nem illik a sorba?

színtelen

szagtalan

íztelen

gáz

Írd le a fenti szavak közül azokat, amikben kétjegyű mássalhangzó van!

26. Húzd át a kakukktojáást! Miért az nem illik a sorba?

vízenergia

napenergia

hőenergia

szélenergia

Írd ki a fenti szavakból a hosszú magánhangzókat!
Írj mindegyikkel egy új szót is!

27. Húzd át a kakukktojáást! Miért nem illik a többi közé?

levegőszennyezés

ózonréteg

ózonlyuk

vízszennyezés

Írd le, mely szavakból jöttek létre az összetett szavak!

28. Olvasd el a szöveget! Javítsd ki a hibás betűket!

Írd le helyesen a szavakat!

A földi élet másik nagyon fontos anyaga a víz. Víz nélkül nincs élet bolygónkon. Vízre van szükség ahhoz, hogy szervezetünk felépüljön és működjön. A Földön a víz a Hádó körforgásban van. Ami elárad a napfénytől, az a levegőben lehűl és felhők jönnek létre belőle. A felhőkből csapadék hullik. Ez a víz visszajut a folyókba, tavakba, fennsíkba és a falajba, s onnan újra elpárolog. Nagyon veszélyes a vízszennyezés. A szennyezett vizet nem ihatjuk meg. Csökken az ivóvíz mennyisége. A szennyező anyagok a vízi élőlények szervezetében felhalmozódnak. Minél nagyobb az élőlény, annál több mérget halmozódik fel testében. Az élelmezési láncba kerülnek a vegyszerek miatt.

29. Húzd alá a 28. feladatban a **Hol?** kérdésre felelő szavakat!

30. Hogyan zajlik a víz körforgása?
Állítsd sorrendbe! Válaszolj a kérdésekre!

- ☐ Felszáll a pára a párolgó víz fölé. **Hová?** _____
- ☐ Csapadék hullik a felhőkből. **Honnan?** _____
- ☐ Felhő képződik a kicsapódott vízpárából. **Miből?** _____
- ☐ A víz párolog. **Mit csinál?** _____
- ☐ A vízpára lehűl, azután kicsapódik. **Mi?** _____
- ☐ A lehulló csapadék eljut a vizekbe. **Hová?** _____

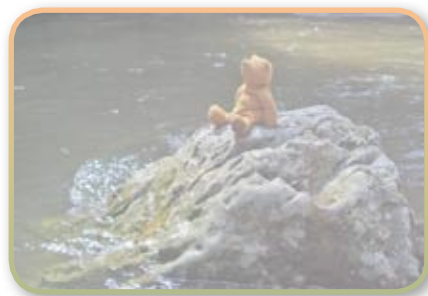
31. Gyűjts igéket a 28. feladathoz! Egészítsd ki a táblázatot!

Mit csinált?	Mit csinál?	Mit fog csinálni?

Karikázd be az igéken az igekötőt (ha van rajtuk)!

32. Írd le, melyik két létfontosságú anyag van Emil képén!

33. Keresd meg az egybeírt szavak határát! Írd őket a táblázatba!
vízpárolgcsapadékesőpárolgásfelhőhójég

Egy szótagos	Két szótagos	Három szótagos

34. Keresd meg az egybeírt szavak határát! Írd őket a táblázatba!
lebontáspárolgatatáshulladékőrforgáselpusztultalajlakó

Három szótagos	Négy szótagos	Öt szótagos

35. Keresd meg az egybeírt szavak határát! Írd őket a táblázatba!
vízfogyasztásvízszennyezésüvegházhatásózonlyukműtrágyamosószer

Három szótagos	Négy szótagos	Öt szótagos

36. Írd a **-ban/-ben** toldalék megfelelő alakját a szavakhoz!
Írd a vonalra azt az alakot, amit többször használtál!

levegő _____ víz _____ füst _____ csapadék _____
pára _____ felhő _____ talaj _____

37. Írd a **-hoz/-hez/-höz** toldalék megfelelő alakját a szavakhoz!

vízpara_____ körforgás_____ talajlakó_____ párologtatás_____
féreg_____ napelem_____ tápanyag_____ környezetbarát_____

Melyik alakból van a legkevesebb? Írj vele még egy szót!

38. Írd az **-on/-en/-ön/-n** toldalék megfelelő alakját a szavakhoz!

vegyszer_____ vízszennyezés_____ mosószer_____
vízfogyasztás_____ ózonlyuk_____ talajvíz_____
hulladéklerakó_____ szennyvíz_____ műtrágya_____

Melyik alakból nem lett egy se? Írj néhány szót vele!

Melyik halban mennyi mérgeanyag halmozódhatott fel? Egészítsd ki a szöveget!

Használd a **kisebb, nagyobb, kevesebb, több, legkisebb, legnagyobb, legkevesebb** és **legtöbb** szavakat!

A kék hal _____ az összes többi halnál. A kék hal a _____
_____. A sárga hal _____ a zöld halnál. A piros hal
_____ a zöld halnál, de _____ a barna halnál.

A barna hal _____ a kék halnál, de _____ a zöld halnál.

A kék halban van a _____ mérgeanyag. A sárga halban van
a _____ mérgeanyag. A barna halban _____ a
mérgeanyag, mint a zöldben, de _____, mint a kékben. A zöld
halban _____ a mérgeanyag, mint a kék halban. A kék halban
_____ a mérgeanyag, mint a piros halban.

Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Élő természet

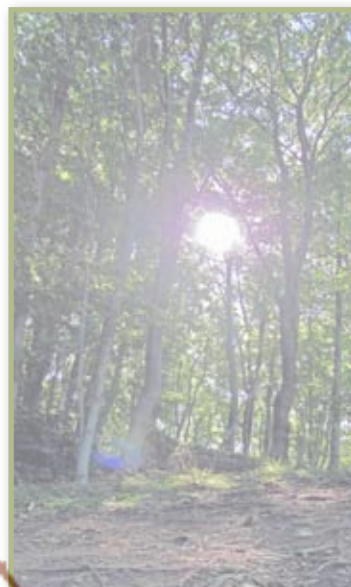

Együttthalado
Migráns Gyermek Az Iskolában
egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Olvasd el a szöveget! Húzd alá a Hol? kérdésre válaszoló szavakat!

Magyarország nagy részén erdők vannak. A legtöbb hegységünket erdők borítják. Az erdőket sokszor egyfajta fa alkotja. A tölgyerdőben tölgyfa nő, a bükkösben bükk, a fenyvesben fenyőfák vannak. A fenyőerdők lombja nagyon sűrű, a fák között már alig jut fény a talajig. Nem nőnek növények, csak a fenyők tűlevelei fedik a talajt. A bükkerdők lombján át több fény jut a földre, de ez is kevés, a fák alatt nem nő sok növény. A legtöbb fény a tölgyesekben van. A tölgyfák lombjai között sok fény átjut, a tölgyek aljánál sok cserje és bokor nő. A fenyőfák örökzöld erdőt alkotnak, a bükk és a tölgy lombhullató erdőt alkot. Ősszel a lomb lehullik a fákról a lombhullató erdőkben. Télen a fák nyugalomban vannak, majd tavasszal új lombot növesztenek.

2. Mi igaz az erdőre, ami a képen van? Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Ez az erdő örökzöld.

Ez az erdő lombhullató.

A fák alatt sok cserjét és bokrot látunk.

A fák alatt alig vannak más növények.

A fák lombját tűlevelek alkotják.

A lombok elzárják a fényt, kevés jut belőle a talajig.

A fák gyökerei között kevés más növény van.

3. Milyen erdő van a fenti képen? Húzd alá!

fenyőerdő

tölgyerdő

bükkerdő

4. Válaszolj a kérdésekre az 1. feladat segítségével!

Mi borítja hegységeinket? _____

Milyen fa alkotja a tölgyest? _____

Melyik erdőben van a legtöbb fény? _____

Mikor hullik le a lomb a fákról? _____

Melyik erdőben van a legkevesebb fény? _____

Melyik erdőben vannak tűlevelek? _____

5. Másolj a táblázatba hét darab főnevet az 1. feladatból! Írd melléjük **NAGYBETŰKKEL** a hiányzó alakot!

Egyes számú főnév (Ki? Mi?)	Többes számú főnév (Kik? Mik?)
ERDŐ fa	erdők FÁK

6. Egészítsd ki a szöveget!

bükk vagy bükkfa

bükkerdő vagy bükkös

A bükkerdőben zárt lombkoronaszint van, nincs sok fény a lombok alatt.

A bükkösben ezért nincs nagy cserjeszint.

A bükkfák alatt nincs sok növény.

tölgy vagy

A tölgyerdőben a lombkoronaszint nem zárt, van fény a lombok alatt.

A ezért cserjeszint.

A alatt sok növény

7. Fogalmazz! Mi jellemzi a fenyegetéseket? Segít az 1. és 6. feladat!

8. Keress az 1. feladatban szavakat! Írd őket a táblázatba!

Egy szótagos	Két szótagos	Három szótagos

9. Keress a szövegben összetett szavakat! Írd őket toldalék nélkül a táblázatba!

1+2 szótagos	2+1 szótagos	1+3 szótagos

10. Húzd át a kakukktojást! Miért az nem illik a sorba?

tölgyfa bükkfa fenyőfa körtefa

11. Karikázd be a kakukktojást! Miért az nem illik a többi közé?

kéreg lomb gyökér karom

12. Melyik képhez melyik mondat tartozik? Kösd össze!

A fenyvesben tűlevelek vannak a fákon.

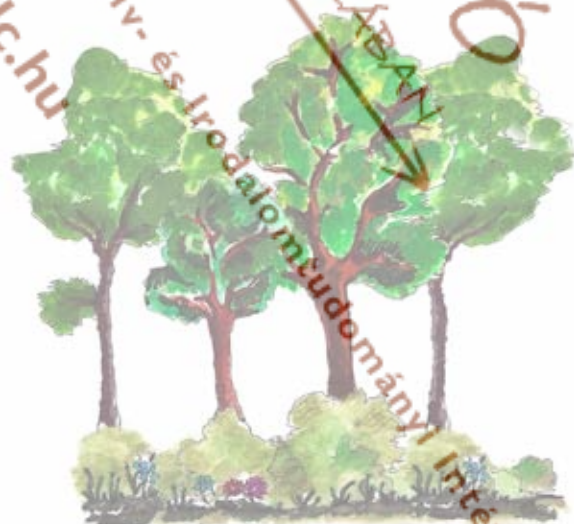
A tölgyfa leveleinek hullámos a széle.

A bükkfának magas, ezüst színű törzse van.

13. Olvasd el a szöveget!

Az erdőt függőlegesen szintek alkotják. Minden szintet más magasság jellemez. Az erdő legalsó szintje a talaj. A talajszint fölött találjuk a lágyszárúakat: füvet, virágokat. Ezek fölött a cserjék és bokrok nőnek. Az erdő legfelső részén a lombok vannak, melyek lombkoronát alkotnak. A talajra, a lágyszárúakra jut a legkevesebb fény. A legtöbb napsütés a lombokat éri.

14. Húzd alá a 13. feladatban a Mit? kérdésre felelő szavakat! Másold le őket toldalékok nélkül (=a Mi? kérdésre feleljenek)!

15. Mi hol van az erdőben? Egészítsd ki a szöveget! Segít a 13. feladat! Használd az alatt és fölött, alá és fölé, között szavakat!

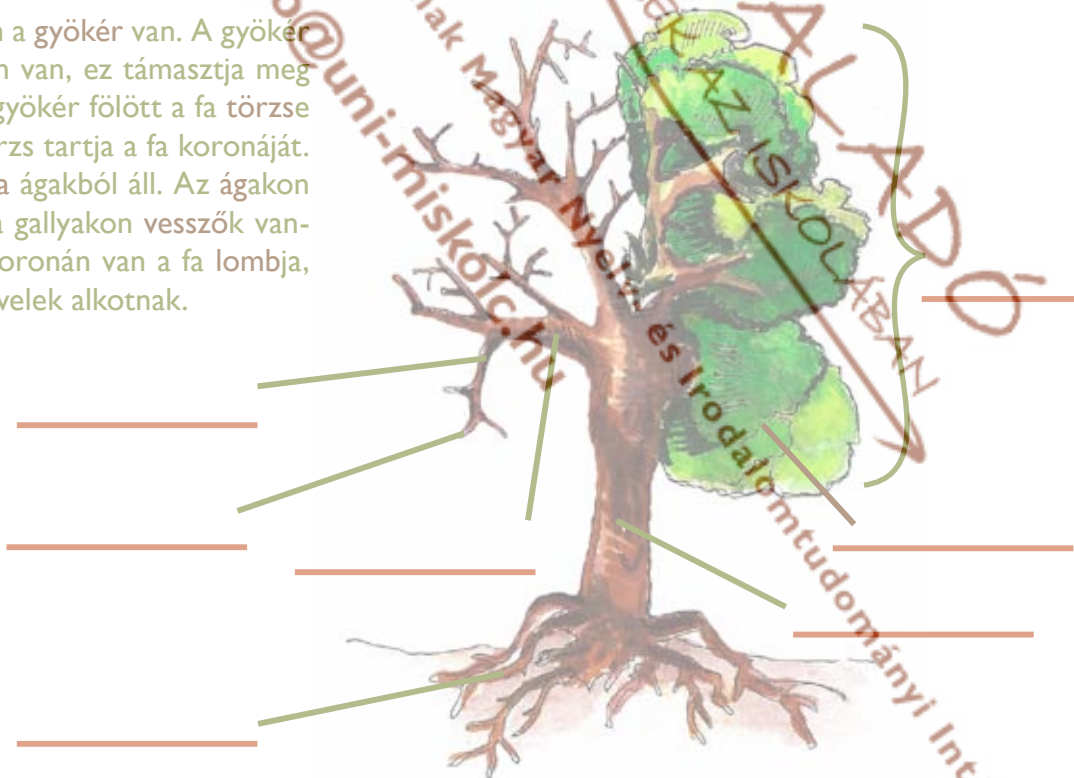
Ha az erdőben a cserjék és bokrok _____ nézünk, a füveket és virágokat látjuk. A füvek és a virágok _____, vagyis a lágyszárúak szintje _____ a talaj szintje van. Ha a fejünk _____ nézünk, a lombokat látjuk. A fejünk _____ a lombkorona van. A cserjék szintje a lombok és a füvek _____ van. A talaj szintje az összes többi szint _____ van. A lombok szintje az összes többi szint _____ van. A talaj és a lombok _____ vannak a cserjék és a lágyszárúak.

16. Másold le a szavakat az ábécé szerint (=ábécérendben)!

gyökér ág gally levél törzs virág termés

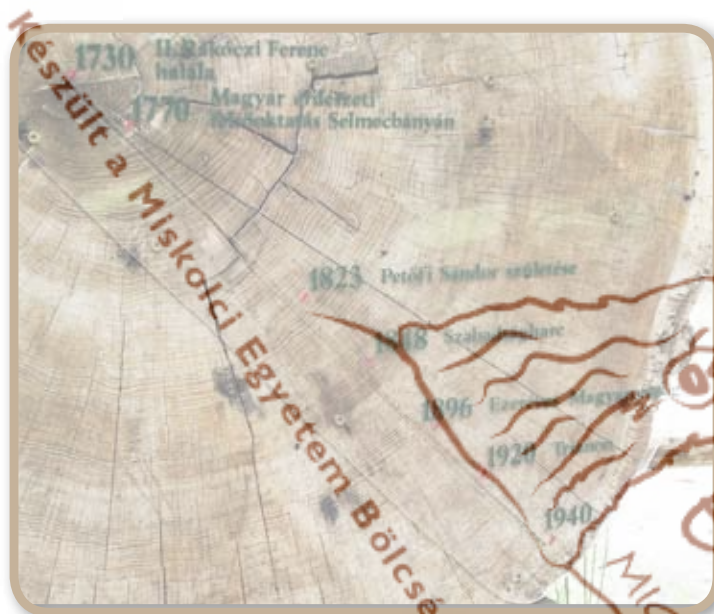
17. Írd a rajzra a fa részeit!

A fa alján a gyökér van. A gyökér a talajban van, ez támasztja meg a fát. A gyökér fölött a fa törzse nő. A törzs tartja a fa koronáját. A korona ágakból áll. Az ágakon gallyak, a gallyakon vesszők vannak. A koronán van a fa lombja, amit a levelek alkotnak.

18. Nézd meg a képet! Válaszolj a kérdésekre!

A fák törzse minden évben vastagabb lesz. Minden éves növekedés egy kört alkot a fa törzsének metszetén. Ezeket a köröket évgyűrűnek hívjuk. Számuk megmondja, hány éves a fa. Ez a tölgyfa a Szalajka-völgyben van. Te is megnézheted a Szabadtéri Erdészeti Múzeumban!

Kb. hány évet élt a fa?

Mikor kelt ki a mag, amiből nőtt?

Hány évig élt Petőfi születésétől?

Hány évet öregedett a kicsírázástól Petőfi születéséig?

Hány év telt el a kivágásától a születéséig?

19. Nézd meg a képet! Húzd alá a helyes válaszokat!

Mit csinál Kócos?

ugrik eszik olvas

Mit ugrik át Kócos?

gyökeret halat lombot

Miért ugrik Kócos?

gallyért csontért almaért

Mit nem ugrik át Kócos?

gyökeret füvet ágot

Hol ugrik Kócos?

erdőben réten iskolában

20. Írd le a 19. feladatból a barna színű szavakat toldalek nélkül!

21. Írj egy mondatot három olyan szóval, amit nem húztál alá!

KÉSZÜLT A MISKOLCI EGYETEM BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KARÁNÁL
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

26. Melyik gombára igaz? Írd a mondat mellé a képek számát!

Egy gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Több gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Fán élő gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Talajon élő gombát látunk.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

A legtöbb gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Sárgás gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Kalap nélküli gomba van a képen.

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

1.

2.

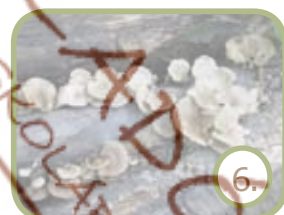
3.

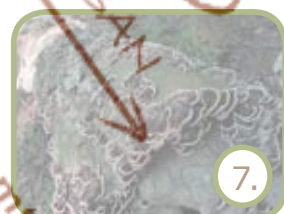
4.

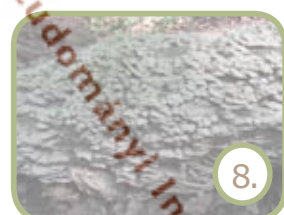
5.

6.

7.

8.

27. Egészítsd ki a sorokat!

Van ehető gomba és mérgező gomba. A mérgező gombát nem szabad megenni, mert betegséget vagy halált okoz.

Ehető = meg szabad enni Nem ehető = nem szabad megenni

Iható víz = _____

Nem iható víz = _____

28. Olvasd el a szöveget! Írd a piros szavakat a táblázatba! Egészítsd ki a táblázatot!

Hétvégén kirándultunk az **erdőben**. Sok gombát gyűjtöttünk. Sokat szedtünk a **talajról**, de a **fákon** is sok nőtt. **Kosárba** szedtük, hogy ne romoljon meg könnyen. A gombából készült étel egészséges, de oda kell figyelni, mert vannak nagyon mérgező gombák is. Ezért elmentünk a **városba** a gombaszakértőhöz. A gombaszakértő megvizsgálta a gombákat. Nem talált olyat, amit nem szabad megenni. Nem volt nálunk mérgező gomba.

HOL?	HONNAN?	HOVÁ?

29. Húzd alá a 28. feladatban azt a mondatot, amelyik jelen idejű!

30. Mit fogunk csinálni? Írd le a 28. feladat szövegét jövő időben!

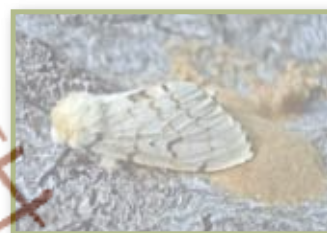

Miskolci Egyetem Bölcsész Bölcsészeti Intézet

31. Olvasd el a szöveget! Milyen állat van a képen?

Az erdőben sok rovar él. Sok rovar a fákat károsítja. A cincéreknek hosszú csápja van. A Bükkben sok **havasi cincér** él. A havasi cincér kék és fekete színű. A havasi cincér lárvája a fák belsejét eszi. A **gyapjaslepke** a fák oldalára rakja a petéit. A gyapjaslepke hernyója a fák és bokrok lombját eszi.

32. Mi mit eszik meg? Kösd össze a rajzokat! Írd le a táplálkozási láncot a szavakkal!

a gyapjaslepke hernyója, a bükkfa levele, a kakukk

33. Olvasd el a szöveget! Pótold a hiányzó toldalékokat! Írd a ragadozó nevét a piros vonalra! Írd a növényevő nevét a barna vonalra!

Az erdő_____sokféle állat él. Vannak köztük ragadozó állat_____, és vannak növényevő_____is. A ragadozó állat_____más állat_____húsát_____eszik meg. A növényevő_____növények_____fogyasztanak. A róka hazánk egyik ragadozó_____. Még a fiatal őz_____is képes elejteni. Az őz növényevő állat. Az őz_____és a róka_____is segíti hallása és szaglása. Mindkettő gyorsan tud mozog_____. Egyikük a zsákmány_____gyors, a másik az életé_____.

34. Egészítsd ki a szavakat! Használd a színes mondatból a betűket!

AZ ERDŐK IS ÉLŐHELYEK.

mó__u__, __óka, s__arvas, sz__d__, k__kuk__,
__ernyő, c__nc__r, bago__, __z, feny__

35. Melyik mondathoz melyik fog tartozik? Kösd össze!

Növényevő fogazat: a **redős zápfog** hullámos felülete a növényeket őrli meg.

Húsevő fogazat: a **tarajos zápfog** hegyes részei a ragadozók szájában vannak.

Mindenevő fogazat: a **gumós zápfog** gumós felülete mind a növényi, mind az állati táplálék megőrlésére alkalmas.

36. Egészítsd ki a mondatokat!

A róka **állatevő**, _____ fogazata van. Szájában _____ zápfogak vannak.

A szarvas **növényevő**, _____ fogazata van. Szájában _____ zápfogak vannak.

Az őz **növényevő**, _____ fogazata van. Szájában _____ zápfogak vannak.

A farkas **állatevő**, _____ fogazata van. Szájában _____ zápfogak vannak.

37. Kösd össze az erdőben élő állatok képét a mondatokkal! Minden mondathoz két kép tartozik!

A szarvasbogár a szarvasról kapta a nevét.

A mókus és a pele hasonlítanak egymásra.

A szalamandra és a róka is más állatokkal táplálkozik.

38. Válassz egy képet a 37. feladatból! Írj róla három mondatot!

39. Másold le a 37. feladatból az állatokat! Írd hozzájuk a -hoz/-hez/-höz toldalék helyes alakját!

Melyik toldalékot nem használtad? Írj vele egy szót!

40. Egészítsd ki a sort! Ragozd az igéket!

Az elhullott állatokat a gombák, férgek, rovarok és baktériumok lebontják. Mást is lebontanak.

E/1.	_____	_____	_____	_____
E/2.	_____	_____	_____	_____
E/3.	_____	_____	_____	_____
T/1.	_____	_____	_____	_____
T/2.	_____	_____	_____	_____
T/3.	ők	lebontják azt	ők	lebontanak valamit

41. Az embernek sem szabad akármit csinálni az erdőben! Egészítsd ki a mondatpárokat!

Nem szabad az útról letérni. =

_____!

_____.

Ne szedd le a növényeket!

Nem szabad tüzet rakni. =

_____!

42. Mit nem szabad csinálni? Válaszolj a kép alapján!

43. Ragozd a főnévi igenevet! Írd le a névmásokat is!

E/1. Nekem nem szabad letérnem az útról, nem szabad leszednem a virágot, nem szabad tüzet raknom.

E/2. _____

E/3. _____

T/1. _____

T/2. _____

T/3. _____

44. Karikázd be a fa részeit a szókégyóban!

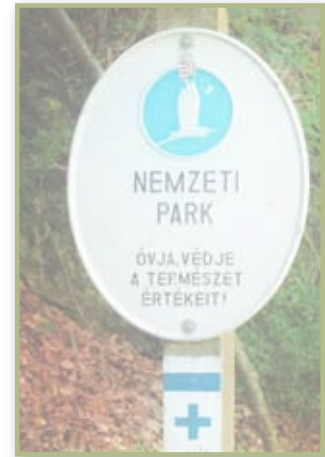
szarvasrókagallymókuszgyökérgombaágszederlombbrovarehetőtrzs

45. Keresd meg a 44. feladatban a szavakat, amelyek magánhangzóra végződnek! Írj velük egy mondatot!

46. Olvasd el a szöveget!

Az erdőket nem csak hazánkban pusztítják. Az egész bolygón egyre kevesebb az erdő. Sok erdőt azért vágják ki, mert az embereknek fára és termőföldre van szükségük. A környezetszennyezés miatt is csökken az erdők területe. Az erdő sok növény és állat élőhelye. Ha eltűnik az erdő, ezeknek az élőlényeknek sincs sok esélyük arra, hogy életben maradjanak.

Az élővilág fenntartására nemzeti parkokat hoznak létre. A nemzeti parkokban még jobban figyelnek a körülményekre, még jobban óvják az élőlényeket. Miskolc mellett a Bükk Nemzeti Park van. Kócos is szokott ott kirándulni és pihenni.

47. Figyeld meg az igéket! Pótold a toldalékot! Írd le a színek nevét a vonalakra!

Amit az ember pusztít, az pusztul. Amit az ember épít, az épül.

Amit az ember barnít, az _____. A szín neve: _____

Amit az ember _____, az kékül. A szín neve: _____

Amit az ember _____, az zöldül. A szín neve: _____

Amit az ember szürkít, az _____. A szín neve: _____

48. Olvasd a tábla szövegét! Ragozd a mondatot felszólító módban!

E/1. _____

E/2. _____

E/3. Óvja, védje a természet értékeit!

T/1. _____

T/2. _____

T/3. _____

49. Melyik mondat toldalékai? Írd le a mondatot a 46. feladatból!

-t, -nak, -ek + -nek, -ra, -re, -ük

50. Kócos ellopta a betűket.
Pótold a hiányzó betűket!

ví___, f___lyó, ___ó, ha___, bé___a, sz___nyog

51. Írd le a fenti feladat szavait
az ábécé szerint (=ábécérendben)!

52. Van négy béka. A nevük **-n**, **-on**, **-en** és **-ön**. Melyik levélre
ugorhatnak rá? Kösd össze sorban a békákkal a leveleket!

53. Melyik békának (toldaléknak) jutott a legkevesebb levél (szó)?
Írj neki szavakat az üres levelekre!

54. Melyik béka ugrott a legnagyobb két levél között? Írd le a
választ egész mondattal jelen időben, múlt időben és jövő időben!

55. Olvasd el a szöveget! Húzd alá a **Hol?** kérdésre felelő szavakat!

A vizekben és a vizek partján sok élőlény él. Vannak állatok, amelyek egész életüket a vízben töltik. Ilyenek például a halak. Más állatok csak életük egy részét töltik a vízben vagy a víz mellett. A vadkacsa és más vízimadarak táplálékot és fészkelésre alkalmas helyet találnak a víz közelében. Nagyon sokféle növény is él az ilyen területeken. A víz szélén lágyszárúak nőnek. Ilyen lágyszárú a tündérrózsa, a nád és a gyékény. A vizek élővilágát is főleg a környezet szennyezése veszélyezteti. A víz nagyon könnyen szennyeződik, a vízben élő állatok nagyon érzékenyek az ilyen változásra. Nagyon oda kell figyelni a vizek tisztaságára!

56. Válaszolj a kérdésekre a fenti szöveg segítségével!

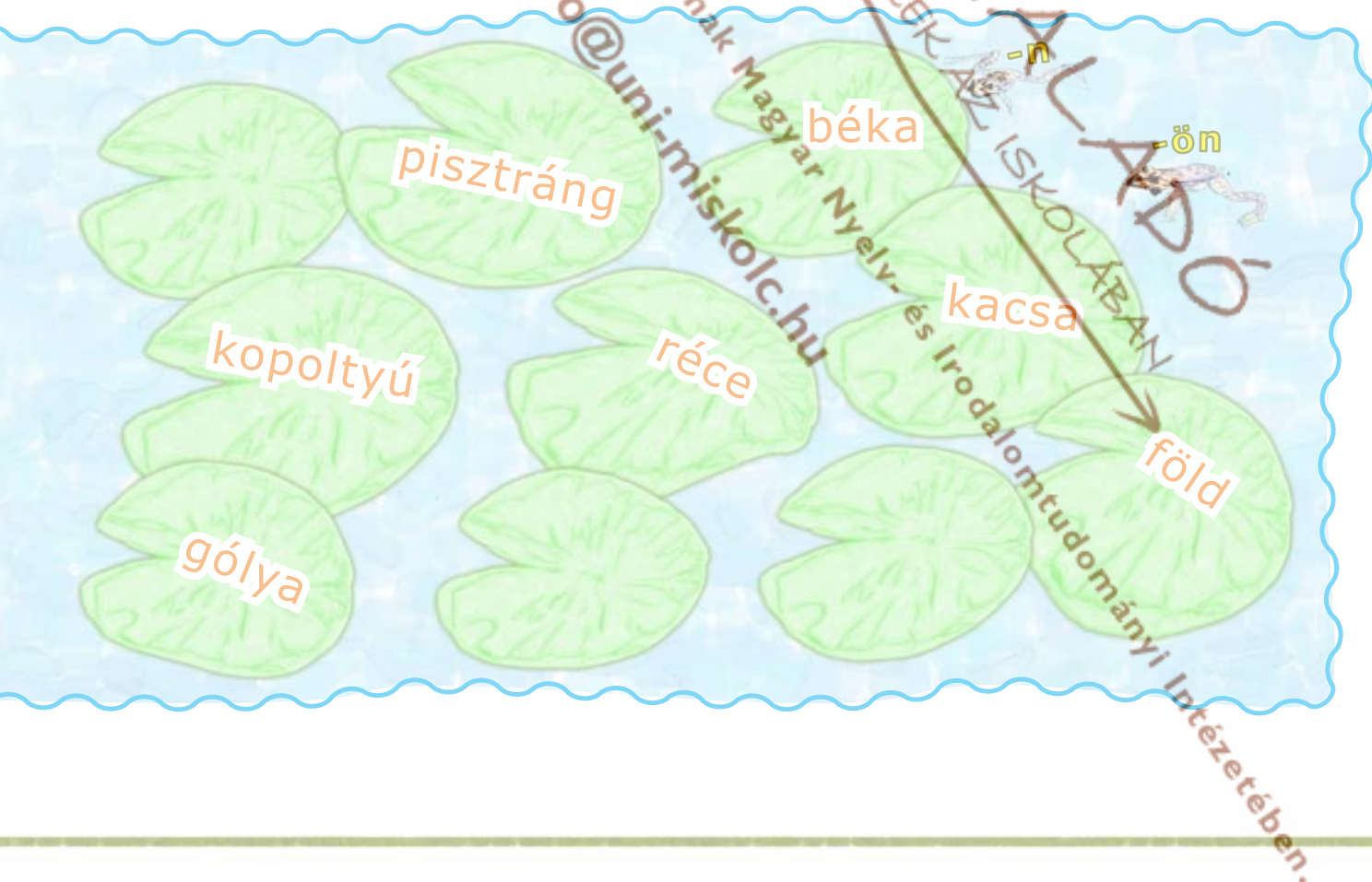
Hol él sok élőlény? _____

Mit talál a víz közelében a vadkacsa? _____

Mik nőnek a víz szélén? _____

Hol nő a nád és a gyékény? _____

Miért kell nagyon figyelni a vizek tisztaságára? _____

57. Közelre vagy távolra mutatunk? Egészítsd ki a mondatokpárokat!

Ha valami **közel** van, azt mondjuk rá: **ez**. Ha valami **távol** van, azt mondjuk rá: **az**.

Kócos ennek a korlátnak támaszkodik.

A korlát ennél a tónál van.

Ezt a tavat egy fürdő mellett találjuk.

Ebből a vízből fog halat a gém.

Ebben a vízben úszik a béka.

Erre a vízre száll le a vadkacsa.

Ezen a vízen lehet csónakázni.

Ennek a víznek a partján fűzfa nő.

Erről a vízről sokat mesélhetne Kócos.

Kócos nem _____ a korlátnak támaszkodik. A korlát nem _____ a tónál van. _____ a tavat nem egy fürdő mellett találjuk. _____ a vízből nem fog halat a gém. _____ a vízben nem úszik a béka. _____ a vízre nem száll le a vadkacsa. _____ a vízen nem lehet csónakázni. _____ a víznek a partján nem nő fűzfa. _____ a vízről nem mesélhetne sokat Kócos.

58. Húzd alá az 57. feladatban az állatok nevét. Karikázd be a növények nevét!

59. Pótold a hiányzó szóközoeket!

Ahalakegészéletüketavízbenöltik. _____

Kopoltyúvallélegeznekavízalatt. _____

Előreéshátraúszóikkalmazognak. _____

Azemelkedéséssüllyedésúszóhólyagjukkaltörténik. _____

60. Írj le az előző feladatból két mondatot! Legyenek egyes számban (Mik? helyett Mi?) és múlt időben (Mit csinált?!)

61. Egészítsd ki a mondatokat!

Mikor a hal előre mozog, az _____ használja.

Felemelkedni és lesüllyedni az _____ segítségével tud.

Az oxigénhez _____ segítségével jut.

62. Kösd össze a ponty testrészeit a megfelelő szóval!

(vízszintes) mozgás légzés emelkedés süllyedés

63. Mely igékből jöttek létre a 62. feladat szavai? Írd le az igéket!

64. Tegyel **×** jelet a hamis, **✓** jelet az igaz állítások mellé!

A szúnyog rovar.

A szúnyog mindig a víz alatt él.

A szúnyog hártyás szárnyával repül.

A szúnyog megeszi a békát.

Van olyan szúnyog, amelyik vért szív.

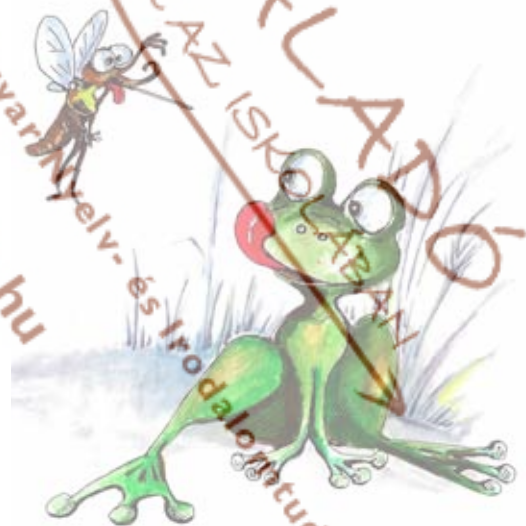
A béka emlős.

A béka hosszú nyelvvel rovarokat fog.

A béka hátsó lábaival nagyokat ugrik.

A béka lábujjai között úszóhártya van.

Magyarországon minden béka védett.

65. Elmenekül a szúnyog? Ha több állítás igaz a szúnyogra, mint a békára, a szúnyog elmenekül!

66. Kösd össze a mondatot a képpel! Javítsd a mondatok hibáit!

A képen egy szitakötők látszik a hártás szárnyával.

Kócosra rászóltak, hogy ne bántsa a vadkacsákat!

A képen két pisztrángok úszik.

A képen látszanak egy döglött halak.

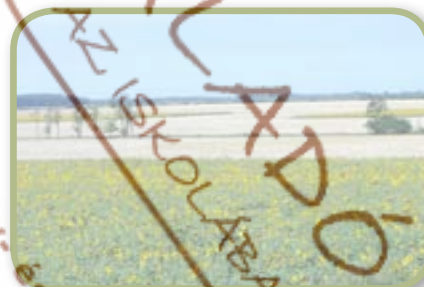
A képen egy szürke gém van.

A képen egy szúnyog vért szívunk.

67. Olvasd el a szöveget! Karikázd be a hosszú magánhangzókat!

A mezőkön sok állat és növény él. A mezőkön sok a napfény, de kevés a csapadék. A réteken és legelőkön ezért füvek nőnek, a szántóföldön pedig termesztik a növényeket. Nincsenek fák, kevés az árnyék és a rejtkehely. A füvek fölött vadul fúj a szél. De a füvek csak meghajlanak. A száruk üreges, ezért ellenáll a szélnek, gyökerük kapaszkodik a talajba.

68. Keress szavakat a 67. feladatból a táblázatba!

két szótagos szó	három szótagos szó	négy szótagos szó

69. Karikázd be a táblázatban az összetett szavakat!

70. Hasonlítsd össze a mezőt és az erdőt! Használd a **több és **kevesebb** szavakat!**

Az erdőben

csapadék
árnyék
napfény
szél

A mezőn

71. Olvasd el a szöveget! Jelöld a képek mellett az állatra igaz tulajdonság számát!

A mezőkön, réteken sok rovar él. A **lepke** és **szöcske** is **rovar** (1.). A lepke szárnyát nagyon sok apró **pikkely** (2.) alkotja, ezek színe adja a lepke szárnyának színét. A szöcskének **hártyás** szárnya van. A **hártyás szárny** (3.) fölött egy felső szárny pár is van. Mindkét állatnak **ízelt lába** (4.) van. Mindkét állatot **szemek** (5.) és **csápok** (6.) segítik a tájékozódásban. A lepke nektárt szívogat a virágokból, ebben a **pödörnyelv** (7.) segíti. A szöcske **rágó szájszerv** (8.) segítségével eszi meg táplálékát.

72. Karikázd be a 71. feladatban a zöld szövegben az egymás mellett álló mássalhangzókat (=mássalhangzótorlódást)!

73. Keress a szövegben három szótagos szavakat! Írj le ötöt! Ha van bennük toldalék, karikázd be a toldalékot!

74. Írd le a 71. feladat első három mondatát múlt időben!

75. Keress az interneten vagy lexikonban!

A szarka a fákkal szegélyezett mezőkön él.

Keress róla egy közmondást! Írd le!

Vajon mit jelenthet ez a mondás?

76. Olvasd el a szöveget!

Húzd alá az összetett szavakat!

A szántóföldeken növényeket termesztünk. A kenyér alapanyaga a búza. A búza is egy fű, termése a búzaszem. A búzaszemből készül a liszt. A lisztből készül a kenyér. A búzaszemet elvetik a szántóföldön. A búzaszemből nő a búza.

77. Miből mit készítünk? Miből mi készül? Írj mondatokat a szavakból!

A búzából lisztet készítünk. A búzából liszt készül.

liszt, kenyér _____

alma, befőtt _____

hús, ebéd _____

fa, asztal _____

pamut, ruha _____

Az ember és egészsége

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTT HALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK, CSECSEMŐK ÉS FELNŐTTKOR

egyutthalado@uni-miskolc.hu

35 év, felnőttkor

3 év, kisgyermekkor

33 év, felnőttkor

AZ ISKOLÁBAN

1. Olvasd el! Írd le sorrendben életünk összes szakaszát!

Az ember élete több szakaszból áll. Születése után egy ideig **újszülött**. Ahogy nő, hamar **csecsemő**, majd **kisgyermek** a neve. Te most **gyermek** vagy. Majd **ifjúnak** is hívják az emberek, de előtte még a **serdülő** életét is élni kell. Életed végén majd **idősnek** hívják, de előtte még dolgozni kell az aktív **felnőttek** csoportjában.

2. Írd le életünk összes szakaszát ábécérendben!

3. Húzd alá az 1. feladatban a szavakat, amelyeknek **-k** betű van a végén! Írd le azokat, amelyek a **Kik?/Mik?** kérdésre válaszolnak!

4. Az élet melyik szakasza? Egészítsd ki!

Életem szakasza, mikor újszülött voltam: újszülöttkor

Életed szakasza, mikor csecsemő voltál: _____

Élete szakasza, mikor kisgyermek voltam: _____

Életünk szakasza, mikor gyermekek voltunk: _____

Életetek szakasza, mikor serdülők voltunk: _____

Életük szakasza, mikor ifjak voltak: _____

Anya és apa életének szakasza, mikor felnőttek: _____

Nagyi és nagypapa életének szakasza, mikor idősek: _____

5. Melyik életkori szakasz? Írd le egyben a szavakat a táblázatba!

mi- közép- újszülött- más- karácsony-
felnőtt- gyermek- **-kor** ifjú- idős-
hat- csecsemő-

Életkori szakasz	Nem életkori szakasz

6. Kócos megrágta a képeket! Melyik fényképen melyik életkor van? Egészítsd ki!

7. Keresd meg az interneten vagy lexikonban, melyik életkori szakasz mettől meddig tart!

Az újszülöttkor _____
 A csecsemőkor _____
 A kisgyermekkor _____
 A gyermekkor _____
 A serdülőkor _____
 Az ifjúkor _____
 A felnőttkor _____
 Az időskor _____

8. Számold ki! Mi melyik évben volt/van/lesz? Egészítsd ki!

Én 1977. december 31-én születtem. 1978-ban voltam újszülött. És te?!

_____ születtem.
 _____ újszülött.

_____ kisgyermek.
 _____ gyermek.
 _____ serdülő.
 _____ ifjú.
 _____ felnőtt.
 _____ idős.

9. Pótold a szóközöket! Húzd alá az igéket!

Az emberek életeszakaszból áll. _____

A kisgyermek meg tanul beszélni. _____

A felnőttek sokat dolgoznak. _____

10. Pótold a szóközöket! Húzd alá a főnévi igenevet!

Agyereknek testvéreikkel szüleikkel meg a nagyszüleikkel egy családot alkotnak. _____

Időskorunkra szervezetünk gyengülése miatt már nem tudunk sokat sportolni. _____

11. Pótold a szóközöket! Karikázd be a jövő idejű igéket!

Mi felnőttek leszünk testünkkel érvégleg és magasságát demég hízhathatunk. _____

Mikor újszülött voltam nem voltak fogaim és mire idős leszektől már nem lesznek. _____

12. Ki lehet idősebb? Ki lehet fiatalabb? Egészítsd ki!

A testvérem lehet nál am _____ és _____ is.

Nagyapánk _____ nál _____.

Az öcsétek _____ nál _____.

A bátyjuk _____ nál _____.

Anyukád nem lehet nál _____.

A gyermeke nem lehet _____ nál _____.

A nagymamám csak _____ lehet nál _____.

A nővéred _____ nál _____, a húgod pedig _____.

13. Keresd meg a szavak helyét! Írd a szavakat a helyes mondatba!

kisebb alacsonyabb fiatalabb nagyobb magasabb súlyosabb idősebb

Kolos és Kázmér testvérek. Kázmér csak néhány hónapja született, ő a _____, Kolos pedig már elmúlt két éves, tehát ő _____ Kázmérnál. Kolos 13 kg, Kázmér pedig 5 kg-ot nyom, vagyis Kolos _____. Kázmér 56 cm magas, a testvére pedig 96 cm-es. Kolos tehát _____, Kázmér pedig _____ testvérénél. Ha minden adatot nézünk, akkor Kázmér a _____, Kolos a _____.

14. Írd a vonalra a fiúk nevét az előző feladatból!

15. Fogalmazz! Hasonlítsd össze a két fiú tulajdonságait!

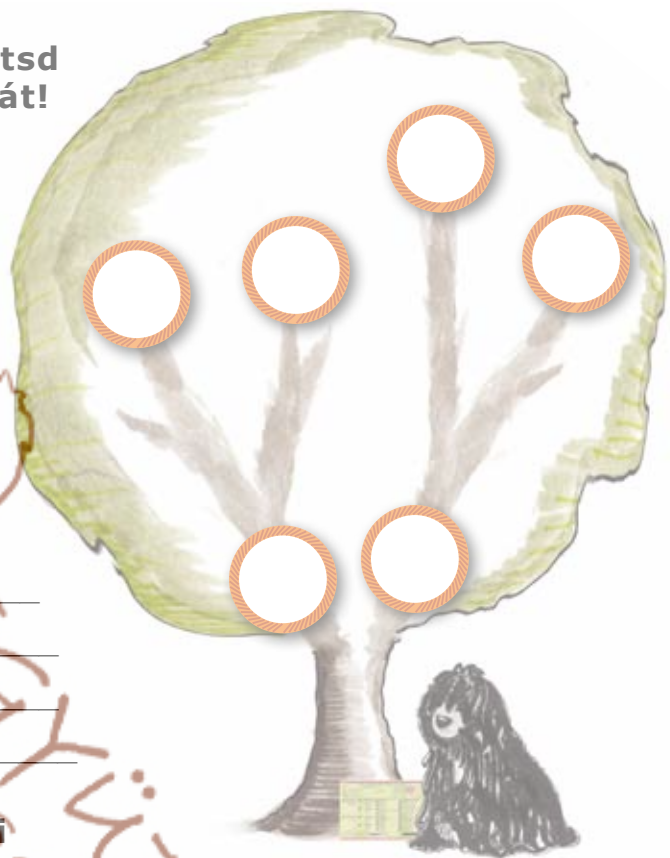
OLÁBAN

16. Olvasd el a szöveget! Egészítsd ki a szöveget és Kócos családfáját! Írd a számokat a körökbe!

Kócos apját Dezsőnek hívják. Neki is vannak szülei, ők Kócos apai nagyszülei. Dezső apjának a neve Lajos. Dezső anyját Álomnak hívják.

Kócos anyukának neve Adél. Kócos másik nagymamáját Sárának hívják, a nagyapjának pedig az a neve, hogy Cingár.

1. Kócos apja: _____
2. Kócos anyja: _____
3. Kócos apjának apja: _____
4. Kócos apjának anyja: _____
5. Kócos anyjának apja: _____
6. Kócos anyjának anyja: _____

17. Milyen szót tudsz összerakni a narancssárga kezdőbetűkből?

18. Rajzold le a saját családfádat!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTARTALADO

GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyuttthalado@uni-miskolc.hu

19. Keresd meg a szókígyóban a szavakat! Írd őket a táblázatba!

ártalmasmozgásbetegségsportegészségcigarettaalkoholhalálédesség

Egy szótagos	Két szótagos	Három szótagos

20. Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

Vannak az ember egészségére ártalmasak dolgok.

A cigarettázás nagyon egészséges, mert a füst jó a tüdőnek.

Nem szabad kábítószer fogyasztani, mert akár azonnali halált is okozhat.

A sok édesség kövérséget okozhat, megromolhatnak a fogaid is.

A sok friss gyümölcs nagyon veszélyes, mert sok vitamin van bennük.

A sport hasznos a szervezetednek, mert erősíti csontjaidat, izmaidat.

Az alkohol és a mozgás ugyanolyan hasznos.

21. Kócos összekeverte a toldalékokat! Javítsd ki a hibákat! , Írd le helyesen a szavakat!

A cigaretta és az alkohol veszélyesek. Nem egészséges az sem, ha sok cukrot vagy édességet veszel a szádról. Hozzájuk szokik a szervezeted, és ez betegségből okozhat. Minden alkohol és kábítószer nagyon ártalmas, ha a gyermekak szervezetétől kerül. Ha nagy mennyiségre fogyasztanak belőlük, akár azonnali halálra okozhat. Kerüld őket, hogy ne kerülj kórházról!

22. Keress a kijavított szövegből szavakat a táblázatba! Pótold a hiányzó alakokat is!

HOL?	HONNAN?	HOVÁ?

23. Karikázd be a 18. feladatban a szövegben az írásjeleket!

24. Kócos leharapott a mondatokból. Egészítsd ki!

A kábítószer veszélyes, mert _____

A cigarettázás _____

Nem jó sok édességet enni, mert _____

25. Ki mikor köszön? Pótold a hiányzó **-nak/-nek** toldalékot!

A fiatalabb előre köszön az idősebb _____.

A férfi előre köszön a nő _____.

Az idősebb nem köszön előre az fiatalabb _____.

Ha bemegy valahová, előre köszönsz a bentlévők _____.

26. Mutatkozz be! Írj öt mondatot magadról!

27. Képezz főnevet az igéből! Használd az **-ás/-és** toldalékot!

olvas + **-ás** = olvasás Olvasás = Az a cselekvés, amikor olvasunk.

mászik + **-ás** = mászás Mászás = Az a cselekvés, amikor mászunk.

köszön + _____ = _____

megszólít + _____ = _____

tegez + _____ = _____

magáz + _____ = _____

viselkedik + _____ = _____

bemutatkozik + _____ = _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

28. Kócos összekeverte a névmásokat és az igéket. Segíts neki összekötni az igét és a névmást!

én ők ők te ő
 mi tegezte viselkedtetek
 köszönjek köszöntem viselkedjetek tegezzen
 magáztuk mutatkozzanak be szólíts meg mi
 te ti én megszólítottad
 magázzunk bemutatkoztak ti

29. Másold le a névmásokat és igéket az előző feladatból!

E/1. _____
 E/2. _____
 E/3. _____
 T/1. _____
 T/2. _____
 T/3. _____

30. Hová írtad az igeidőket? Kösd össze!

A **kék vonalak**ra írtam a felszólító módú igéket.
 A **piros vonalak**ra írtam a múlt idejű igéket.

31. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Apukám és anyukám családjában hárman vagyunk testvérek. Én vagyok a legidősebb. Két öcsém van: két fiatalabb fiútestvérem. Már mindhárman felnőttünk. Nekem már saját családom van. A feleségemet régen ismerem. Öt éve vagyunk házasok. Azóta született két gyermekünk. Két fiam van. Apukám és anyukám az ő nagypapájuk és nagymamájuk.

Hány családtag van apukám családjában? _____

Hány családtag van az én családomban? _____

Hány testvérem van? _____

Hány testvére van a fiamnak? _____

32. Melyik mondat toldalékai? Írd le a 31. feladatból a mondatot!

-m, -m, -juk, -juk

33. Kié? Enyém. Húzd alá a 31. feladat szövegében a rokonaimat!

34. Szerinted milyen családja lesz a párnak? Rajzold a képkeretbe!

35. Fogalmazd meg, szerinted milyen családja lesz a párnak!

iskolci Egyetem Bölcsészeti
együttha

36. Pótolod a hiányzó szóközoeket! Írd le a mondatokat!

Otthonunkattisztánkeltartani.

Kerülnikellakárosszokásokathogyegészségeslégy.

Ebben az életkorban még fejlődésben van az idegrendszered.

Otthonunkban is fontos a hulladékgyűjtése és szeválogatása.

Segítsaházimunkábenszüleidnek!

...trodalomtudományi l

37. Segíts Kócosnak porszívózni! Mely szavak jelölnek ártalmas dolgot? Kösd össze őket egy vonallal! A porszívótól indulj!

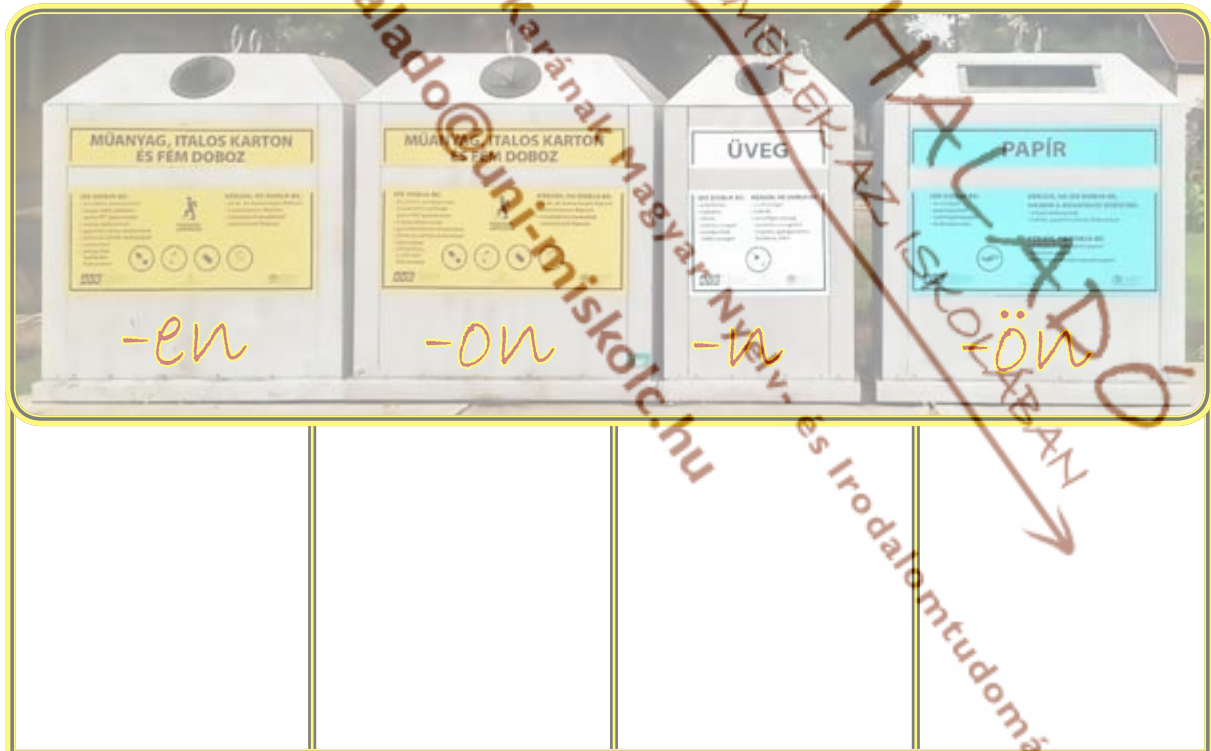

38. Válogasd szét a szavakat! Írd őket a táblázatba a toldalékkal együtt a helyes szemetes (vagy toldalék) alá!

A szelektív hulladékgyűjtés során különválogatjuk a szemetet. Azt a hulladékot, amelyet újból hasznosítani lehet, összegyűjtjük. Így kevesebb szemet kerül ki a környezetbe, és kevesebb nyersanyagra van szükség a dolgok előállításánál.

kőzet, talaj, felhő, füst, gyökér, hulladék, fenyő, törzs, rét, mókus, csíra, újszülött, tegezés, vásárlás, allergia, idős, egészség, virág, cigaretta, tölgy

39. Karikázd be a négy szótagos szavakat!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Tájékozódás térben és időben

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

egyutthalado@uni-miskolc.hu

egyutthalado@uni-miskolc.hu

egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Olvasd el a szöveget! Írd le a bolygók nevét!

A képen a bolygókat látod. A **Merkúr** kisebb bolygó, mint a többi. A **Jupiter** nagyobb bolygó, mint a **Szaturnusz**. A Szaturnusznál csak a Jupiter nagyobb. A Merkúrtól jobbra a **Vénusz** van. A Jupitertől balra a **Marsot** látod. A **Föld** kicsit nagyobb, mint a Vénusz, és a Marstól balra találsz. Az **Uránusz** majdnem ugyanakkora, mint a **Neptunusz**. A Neptunusz nagyobb, mint a Föld. Az Uránusz kisebb, mint a Szaturnusz. Az Uránusz közelebb van a Szaturnuszhoz, mint a Jupiterhez. A Neptunusz messzebb van a Földtől, mint az Uránusz.

1. _____ 2. _____ 3. _____
4. _____ 5. _____ 6. _____
7. _____ 8. _____

2. Írd le a bolygók nevét ábécérendben!

3. Húzd alá az 1. feladatban a szövegben a szavakat, amelyeknek két mássalhangzó van a végén!

4. Válaszolj a kérdésekre egy bolygó nevének toldalékos alakjával!

Melyik Uránusznál kisebb bolygóról? _____

Melyik Földnél nagyobb bolygóra? _____

Melyik Vénusznál kisebb bolygóhoz? _____

Melyik Földnél nagyobb, de Szaturnusznál kisebb bolygót? _____

Melyik Vénusztól jobbra, de Jupitertől balra lévő bolygóval? _____

Melyik Jupiternél kisebb, de Neptunusznál világosabb bolygón? _____

**5. Hány szótagos a bolygók neve?
Írd őket a megfelelő helyre!**

**6. Állítsd növekvő sorrendbe
a színes szavakat!**

Minden, amiről tudunk, a **Világegyetem**hez tartozik. **Földünk** és mind a hét másik bolygó a **Naprendszer** tagja. A Naprendszer a Naptól és a körülötte keringő bolygókból áll. A Naprendszer a **Tejútrendszer** része.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

7. Tegyel ☒ jelet a hamis, ☐ jelet az igaz állítások mellé!

- A Föld a Naprendszer része.
- A Föld a Tejútrendszer része.
- A Föld a Világegyetem része.
- A Világegyetem a Tejútrendszer része.
- A Világegyetem a Naprendszer része.
- A Tejútrendszer nem része a Naprendszernek.
- A Naprendszer nem része a Világegyetemnek.
- A Jupiter és a Vénusz is része a Naprendszernek.

8. Írj egy igaz állítást a Merkúrrol!

9. Kinek a bolygója? Kinek a földgömbje? Pótold a névelőt is!

E/1.	<u>az</u>	<u>én</u>	bolygóm	_____	_____	földgömb	_____
E/2.	_____	_____	bolygó	_____	_____	földgömb	_____
E/3.	_____	_____	bolygó	_____	_____	földgömb	_____
T/1.	_____	_____	bolygó	_____	_____	földgömb	_____
T/2.	_____	_____	bolygó	_____	_____	földgömb	_____
T/3.	_____	_____	bolygó	_____	_____	földgömb	_____

10. Hol van nappal? Hol van éjszaka? Egészítsd ki!

Bolygónk a tengelye körül forog, a Nap körül kering. Egy nap alatt fordul meg tengelye körül. 365 nap alatt tesz egy kört a Nap körül.

A Föld Nap felé eső oldalán _____.

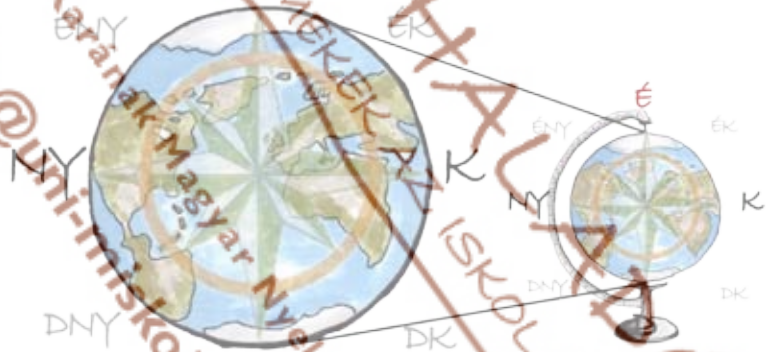
A Föld Naptól távolabbi oldalán _____.

11. Figyeld meg! Keress szavakat! Kérj segítséget osztálytársadtól!

A Föld **forog**. Ami történik vele, az a **forgás**. A Föld **kering**. Ami történik vele, az a **keringés**. A vonat **indul**. Ami történik, az az **indulás**. A vonat **érkezik**. Ami történik, az az **érkezés**.

12. Olvasd el az alábbi szöveget! Húzd alá az összetett szavakat!

A földgömbön és a Földön négy fő irány van: észak, dél, kelet és nyugat. Északkal szemben dél van. Kelet és nyugat is ellentétes irányban van. Kelet és dél között van délkelet. Dél és nyugat között a délnyugati irányt találod. Nyugat és észak között az északnyugati, észak és kelet között az északkeleti irány van. A földgömb a Föld arányosan kicsinyített mása. A világtérkép is úgy található rajta, mint a Földön.

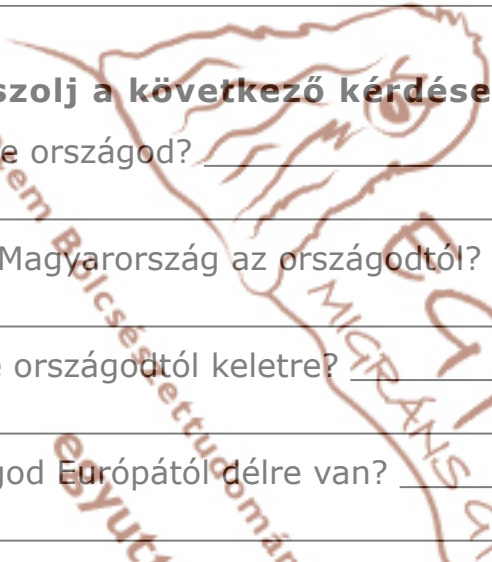

13. Írd a táblázatba a 11. feladatból a szövegből a Hol? kérdésre felelő szavakat! Alakítsd át őket!

Hol?	Mivel?	Miről?

 14. Másold le a 12. feladatból az utolsó két mondatot!

 15. Válaszolj a következő kérdésekre!

Hol van a te országod?

Merre van Magyarország az országotól? _____

Mi van a te országotól keletre? _____

A te országod Európától délre van? _____

 16. Írd le azokat a fő irányokat, amelyek magánhangzóval kezdődnek!

 17. Írd le azokat a világtájakat, amelyek mássalhangzóval kezdődnek!

 18. Válaszolj a következő kérdésekre:

Melyik világtáj van észak és kelet között? _____

Melyik világtáj van délnyugat és északnyugat között? _____

Melyik világtájak vannak északnyugat és délkelet között? _____

 19. Melyik világtáj nevében van kétjegyű betű? Húzd alá! Az egyik szóban több is van: karikázd be ezt a szót!

dél, nyugat, északnyugat, délnyugat, északkelet, délkelet, kelet, észak

20. Töltsd ki a táblázatot az előző feladat szavaival!
Írd be a helyes sorrendben az irányokat!

1. észak

2. északkelet

3.

4.

5.

6.

7.

8.

21. A következő mondóka segít megjegyezni a világtájakat! Írd Kócos köré az irányokat a mondóka szerint!

Elöttem van észak,
háttam mögött dél,
balra a nap nyugszik,
jobbra pedig kél.

22. Írd le az előző mondókából a szavakat, amelyekben hosszú mássalhangzó van!

23. Olvasd el a szöveget! Húzd alá a szövegben a -hat/-het toldalékos igét!

Egy térkép sok mindent megmutat a világról. Megnézhetjük, hol vannak hegyek és völgyek, hol vannak alföldek. Azt is megtudhatjuk, hol folynak folyók, hol vannak tavak és tengerek. Másfajta térképeken azt láthatjuk, milyen utak vannak egy vidéken. Azt is megfigyelhetjük, milyen települések, milyen országok vannak egymás mellett. Megtudhatjuk, merre érdemes kirándulni. Megkereshetjük, hogyan jutunk el egyik utcából egy másikba.

24. Folytasd a toldalékolást! Egészítsd ki a táblázatot!

Tud + -hat = tudhat, néz + -het = nézhet

E/1	én tudok valamit	+ -hat =	
E/2			te megkereshetsz valamit
E/3	ő lát valamit		
T/1	mi találunk valamit		
T/2			ti olvashattok valamit
T/3		+ -het =	

26. Folytasd a toldalékolást! Egészítsd ki a táblázatot!

Tud valamit + **-hat** = tudhat valamit. Tudja azt + **-hat** = tudhatja azt.

Néz valamit + **-het** = nézhet valamit. Nézi azt + **-het** = nézheti azt.

E/1	én tudom azt	
E/2		te megkeresheted azt
E/3	ő látja azt	ő láthatja azt
T/1	mi szeretjük azt	
T/2		ti megmérhetitek azt
T/3	ők megszámlálják azt	

27. Húzd alá a 23. feladatban a többes számú főneveket! Írd le őket egyes számban!

28. Egészítsd ki! Hányszor kisebb/nagyobb méretarányok alapján a tárgy? Használd a **-szor/-szer/-ször** toldalékot!

1 : 120	A valóságban a tárgy <u>százhuszszor nagyobb.</u>
1 : 7	A valóságban a tárgy _____
1 : 15	A térképen a tárgy _____
1 : 19	A térképen a tárgy _____
1 : 1000	A valóságban a tárgy _____
1 : 100	A térképen a tárgy _____
1 : 105	A valóságban a tárgy _____
1 : 25	A térképen a tárgy _____
1 : 250	A térképen a tárgy _____

29. Írd a piros szavakat a 23. feladatból a táblázatba! Egészítsd ki!

Honnan?	Hol?	Hová?
világról		

30. Olvasd el a szöveget! Egészítsd ki a mondatokat!

A domborzati térképről megtudjuk, milyen a táj felszíne. A domborzati térkép síkságokat, dombságokat, hegységeket ábrázol. Ezt színekkel teszi. Mindennek más a színe: zöld színnel jelölik az **alföldeket**. Alföldet a tenger szintjétől 200 méterig találunk. 200 és 500 méter között **dombság**ról beszélünk, ezt sárgára színezik. Magasabbak a hegységek. A **hegység**ek színe barna. Minél magasabb egy hegység, annál sötétebb barnát találsz a térképen. A térképen a folyót, a tavat, a tengert, az óceánt is színesre festik: a **folyóvizek** és **állóvizek** kékek.

A domborzati térképen a hegységek _____ színűek.

A domborzati térképen a dombságokat _____ színnel jelölik.

Az ilyen térképen az alacsony síkságok vagy alföldek színe _____.

A domborzati térképen a folyók és tavak _____ színűek.

31. Melyik mondat toldalékait írtuk le a 30. feladatból? Másold le a mondatot!

-en, -t, -t, -t, -t, -t, -re, -ek, -ek, -ek

32. Egészítsd ki! Használd a **-val/-vel** és **-ra/-re** toldalékot!

	Milyen színnel?	Milyennel?	Milyenre?
	Zöld színnel.	Zölddel.	Zöldre.
			
			
			
			
			

33. Figyeld meg! Folytasd! Keresd meg a toldalék nélküli alak többes számú formáját!

Hegység = hegy + hegy + hegy A hegység hegyekből áll.

dombság _____

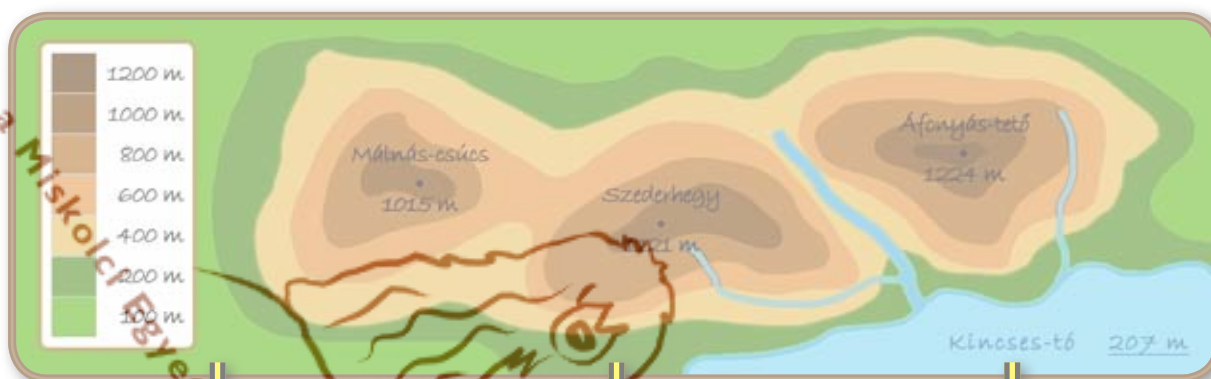
magyarság _____

rokonság _____

síkság _____

fiatalság _____

34. Emil rajzolt egy térképet Kócosnak. Segíts Kócosnak! Rajzold le a tájat, amit a térkép ábrázol!

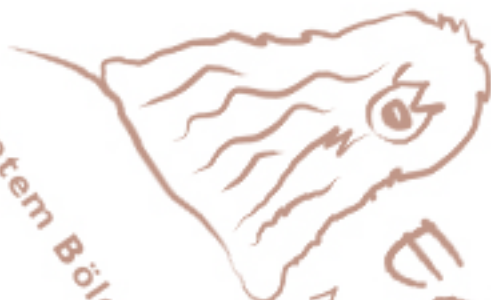

35. Nézd meg a térképet! Írj kérdéseket a válaszokhoz!

- _____?
- A Kincses-tótól északra.
- _____?
- A Málnás-csúcs. A két másik hegy magasabb nála.
- _____?
- Három darab folyó van rajta.
- _____?
- A száz méteres magasságot jelölik ezzel a színnel.
- _____?
- Nem, a Szederhegy alacsonyabb, az csak 1121 m magas!

36. Rajzold le az országod térképét! Jelöld a nagy vizeket kékkel! Jelöld a nagy hegyeket!

EGYÜTTTARTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

37. Írd a mondat számát a hozzá illő képre!

1. A térképen és a tájolón is jelölik az északi irányt.
2. A tájoló megmutatja, hogy melyik irányba induljunk el.
3. A térkép a tájat ábrázolja felülnézetből.
4. Ma már a telefonodon is ott lehet az egész hegység turistatérképe, és a tájoló helyett műholdas helymeghatározás segít.

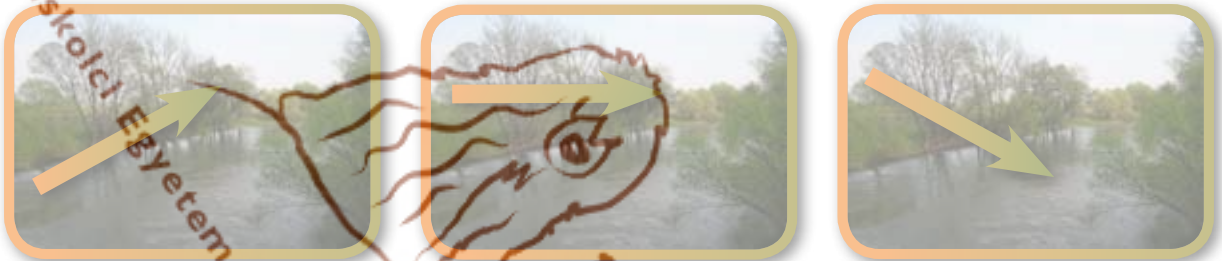
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

38. Merre folynak a patakok és a folyók? Válaszd ki a helyes képet és mondatot! Kösd össze őket!

A patakok és folyók a magasabb területről folynak az alacsonyabb felé.

A patakok és folyók mindig az alacsonyabb területről folynak a magasabbra.

A patakok és folyók mindig ugyanolyan magasan folynak.

39. Add össze a mondatokat! Írd le a két mondat tartalmát egyetlen mondatban!

A patak folyik. + A folyó folyik. = A patak és folyó folynak.

Itt régen patak folyt. + Itt régen folyó folyt. = _____

A patak meg fog áradni. + A folyó meg fog áradni. = _____

A patak kék színű a térképen. + A folyó kék színű a térképen. = _____

40. Írd a kép alá! Melyik parton van Emil? Melyik parton van Kócos?

Ha arra nézel, amerre a folyó vize folyik, akkor a bal kézed felől van a folyó bal partja.

Emil a Duna

jobb partján áll.

41. Írj néhány mondatot a településről, ahol születted!

42. Nézd meg a menetrendet! Segíts Emilnek vonatot választani!

Emil Kócoshoz utazik Budapestről Miskolcra. Nem akar 8 óra előtt indulni, de meg akar érkezni 12 óra előtt. Melyik vonattal induljon el? Mennyi idő alatt ér Miskolcra?

Ha 8 óra előtt akar indulni, melyik az első vonat átszállás nélkül? Mennyi ideig tart vele az út?

Rés- le- tek	Indulás	Érkezés	Át- szál- lás	Idő- tartam	Összes km	Él- ke- ző 1.
	05:00	07:55	1	2:55	182 km	
	06:00	08:23		2:23	182 km	
	06:30	08:31		2:01		
	07:30	09:29		1:59		
	08:00	10:23		2:23	182 km	
	08:30	10:29		1:59		
	09:30	11:29		1:59		
	10:00	12:23		2:23	182 km	

43. Kösd össze a szavakat a mondatokkal!

indulás	Ahol a jármű megáll az utazás során.
érkezés	Ahonnán a jármű megkezdje az utazást.
állomás	Ahol a jármű befejezi az utazást.

44. Segíts Kócosnak! Válaszolj a kérdésekre!

Kócos a 15-ös busszal megy kirándulni. A 15-ös busz Ómassára megy, ami már a Bükkben van.

A hétköznapiak a munkanapok, a hétvége és az ünnepnapok a munkaszüneti napok.

Indul busz Ómassára csütörtökön 9 óra 15 perckor? _____

Indul busz Ómassára kedden 11 óra 35 perckor? _____

Indul busz Ómassára vasárnap 11 óra 35 perckor? _____

Indul busz Ómassára hétköznapi 12 óra 15 perckor? _____

Indul busz Ómassára hétfőn 12 óra 15 perckor? _____

Indul busz Ómassáról hétfőn 14 óra 15 perckor? _____

Indul busz Ómassáról vasárnap 13 óra 35 perckor? _____

Indul busz Ómassáról hétfőn 14 óra 10 perckor? _____

Indul busz Ómassáról hétköznapi 13 óra 10 perckor? _____

Munkanap	
Indul: Felső-Majláth	Indul: Ómassa
04 08	04 30
05 30	05 --
06 50	06 00
07 --	07 20
08 20	08 50
09 20	09 45
10 20	10 50
11 20	11 50
12 10	12 45
13 45	13 --
14 40	14 15
15 45	15 10

Munkaszüneti nap	
Indul: Felső-Majláth	Indul: Ómassa
04 08	04 30
05 30	05 --
06 50	06 00
07 25	07 20 50
08 15 35	08 40
09 15 45	09 00 45
10 15 40	10 10 45
11 35	11 20
12 15	12 00 45
13 00 40	13 35
14 40	14 10
15 00 40	15 10 30

45. Írd le a hét napjait ábécérendben! Húzd alá a hétköznapiakat! Karikázd be a munkaszüneti napokat!

1. Kócs
2. Ked
3. Szer
4. A ho
5. Szor
6. Vasa

1. Kócos hétfő____ reggel____ est____ a macskát ugatta.
2. Kedd____ szerdá____ a házá____ feküdt.
3. Szerdá____ bebújt egy hordó____.
4. A hordó____ feküdt csütörtök____ szombat____.
5. Szombat____ este kijött a hordó____.
6. Vasárnap reggel____ est____ egy szék____ ült.

47. Te mit csináltál múlt héten? Fogalmazz!

ALADÓ
EK AZ ISKOLÁBAN
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi
@uni-miskolc.hu

csináltál múlt héten? Fog

hétet? Fogalmazz!

~~ABAN~~

ALADÓ
EK AZ ISKOLÁBAN
Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Készült a Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi

Karának Magyar

Nyelv- és Irodalomtudományi

Intézetében.

Országismeret

egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

1. Nézd meg Magyarország megyéit! Írd a kék számokat a térképre!

A térképen Magyarország megyéit látod. A legkeletibb megye Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (1.). Mellette van a legészakibb megyénk: Borsod-Abaúj-Zemplén megye (2.). A legdélebbi megye Baranya (3.), narancssárga színű a térképen. Északi szomszédjai Somogy (4.) és Tolna megye (5.). Somogy a Balaton alatt van, barna színű. Tolna kék színű. A Balaton másik oldalán Veszprém megyét (6.) látod világoszöld színnel. Veszprém megye nyugati szomszédjai Vas megye (7.) és Zala megye (8.). Fölöttük Győr-Moson-Sopron megyét (9.) találod kék színnel. Zala megye piros színű a térképen. Veszprém megyétől keletre és Tolna megyétől északra Fejér megye (10.) van. Mellette jobbról Pest megyét (11.) látod, benne sárga színű Budapest. Pest megyétől nyugatra Komárom-Esztergom (12.) van szürke színnel, északra pedig Nógrád (13.) narancssárgával. Nógrád és Borsod-Abaúj-Zemplén között Heves megye (14.) van világoszöld színnel. Alattuk van Jász-Nagykun-Szolnok megye (15.) kék színnel. Tőle keletre Hajdú-Bihar megye (16.) van, alatta piros színű Békés megye (17.). Jász-Nagykun-Szolnok megyétől délre van Csongrád (18.). Csongrádtól nyugatra Bács-Kiskun megye (19.) van.

2. Melyik megye milyen színű a térképen?

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye, Komárom-Esztergom megye és Csongrád megye _____.

Borsod-Abaúj-Zemplén, Vas és Pest megye _____.

Baranya és Nógrád _____.

Somogy és Hajdú-Bihar _____.

Tolna megye, Jász-Nagykun-Szolnok megye és Győr-Moson-Sopron megye _____.

Veszprém, Bács-Kiskun és Heves _____.

Zala, Fejér és Békés _____.

3. Keresd meg a térképen Magyarország régióit! Írd be a számokat!

Magyarország régióit több megye együtt alkotja. Magyarországon nyolc helyet világhírű értéként védenek. Ezeket a helyeket világörökségi helyszínek hívjuk. A lenti térképen Kócos nyoma jelöli őket. Észak-Magyarországon (1.) három ilyen hely van: Tokaj vidéke, Hollókő falva és a cseppkőbarlang Aggteleken. Közép-Magyarországon (2.) egy, Budapest. Észak-Alföldön (3.) is egy hely van, Hortobágy. Alatta szürke színnel Dél-Alföld (4.) van, ahol egy világörökségi hely sincs. Dél-Alföld nyugati szomszédja Dél-Dunántúl (5.), ahol egy hely van, Pécs. Fölötte van Nyugat-Dunántúl (6.), ahol két hely van: a Fertő vidéke és Pannonhalma apátsága. Mellette Közép-Dunántúl (7.) van, ahol nincs egy ilyen hely se. Közép-Dunántúl sötétzöld a térképen.

4. Másold a fenti szövegből a térkép alatti körökhöz a régiók világörökségi helyszíneit!

5. Válaszolj a kérdésekre!

Melyik régióban van a legtöbb világörökségi helyszín? _____

Melyik megyében van a legtöbb világörökségi helyszín? _____

Melyik régióban van Tolna megye? _____

Milyen megyék vannak Dél-Alföld régióban? _____

6. Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

Tolna megyének nem szomszédja Somogy megye.

Zala megye Észak-Magyarország régióban van.

Vas megye nem keletre van Baranya megyétől.

Zala megye nem Észak-Magyarország régióban van.

Nógrád megye nem Csongrád megye alatt van.

Békés megye nem piros színű a térképen.

Zala megye nem nyugatra van Somogy megyétől.

7. Olvasd el a szöveget!

A Rubik-kockát Rubik Ernő alkotta. Szinte az egész világon ismerik és szeretik. A kocka minden oldala más színű. Az oldalakat el lehet forgatni. Az oldalak színe így összekeveredik. A játék lényege az eredeti színek visszaállítása.

8. Húzd alá a fenti szövegben a múlt idejű igét! Írd a táblázatba! Egészítsd ki a táblázatot!

valaki csinált **valamit**

valaki csinálta **azt**

E/1. _____

E/2. _____

E/3. _____

T/1. _____

T/2. _____

T/3. _____

9. Kócos Rubik-kockázott a szavakkal. Segíts neki megtalálni a szavakat! Keresd meg az azonos színeket a szavak elején és végén!

bolysza páka fanyog tence Allu
 rétak fornya tenna
 foros paföld talyó
 egó váső szűgás
 béger felgely Tihó
 Dura

város					

10. Ismersz híres magyarokat? Keress az interneten!

11. Olvasd el a szöveget! Húzd alá az igéket! (Mit csinál?)

Magyarországon nem csak magyarok élnek. Magyarországon nem csak magyarul beszélnek az emberek. Más emberek is élnek itt, akik más nyelvet beszélnek. Élnek itt németek, akik németül beszélnek, szlovákok, akik szlovákul beszélnek. Az ilyen emberek kisebbségben vannak, kisebbségnek hívjuk a csoportjukat.

12. Egészítsd ki a mondatokat!

Élnek Magyarországon horvátok, akik _____ beszélnek,
 románok, akik _____ beszélnek, szlovének, akik _____
 beszélnek, lengyelek, akik _____ beszélnek, örmények, akik
 _____ beszélnek, görögök, akik _____ beszélnek,
 bolgárok, akik _____ beszélnek.
 Magyarországon kívül is élnek magyarok, akik _____ beszélnek.

13. Írd le a magyarországi kisebbségeket ábécérendben!

14. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

A migránsok is beszélnek más nyelvet. A migránsok az Európai Unión kívülről érkeznek. A kínaiak beszélnek kínaiul. A törökök beszélnek törökül.

Te honnan érkeztél? / Honnan érkeztek a szüleid? _____

Milyen nyelveken beszélsz? _____

Milyen migránsokat ismersz? Ők milyen nyelven beszélnek? _____

15. Kérj segítséget osztálytársadtól! Milyen országokban élnek még magyarok?

16. Te milyen nyelveken fogsz beszélni, mikor felnőtt leszel?

17. Olvasd el a szöveget! Írd a képek alá a település fajtáját!

A települések közül a legkisebb a tanya. Egy-két család lakóhelye. Ezek a családok általában növénytermesztéssel foglalkoznak, vagy állatokat tartanak. Legtöbb településünk falu. Sokan laknak falun, kertés házban. Sokan közel városban dolgoznak. A városban sok emeletes ház van. A városokban élnek a legtöbben. A városiak mindent megtalálnak helyben. Csak a nyugalomért kell a faluba vagy a tanyára utazniuk.

18. Tegyé! ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A város a legfejlettebb település.

A városban mindenki állatot tenyészt.

Magyarországon a legtöbb település tanya.

A tanyán emeletes házak vannak.

A városban nincsenek emeletes házak.

19. Szeretsz Magyarországon lenni? Fogalmazz!

20. Kócos összekeverte a feliratokban a betűket. Írd le visszafelé a feliratokat, hogy helyesek legyenek!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

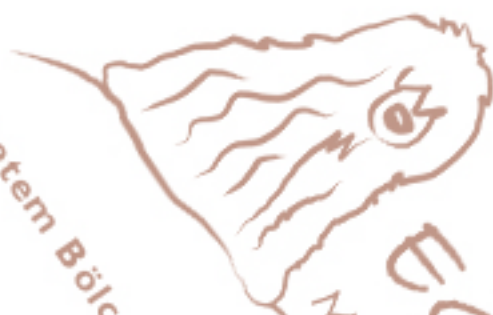
A FÉNYKÉPEK FORRÁSAI

A kiadvány készítése során interneten fellelhető jogdíjmentes, közkincs (ún. Public Domain) fájlokat is használtunk. Ezek a fájlok az alábbi oldalakról származnak:

- ✿ <http://www.publicdomainpictures.net>
- ✿ <http://www.nasa.gov/>
- ✿ <http://www.wpclipart.com/index.html>
- ✿ free-naturewallpaper.com
- ✿ <http://commons.wikimedia.org>

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTHALADÓK

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült az Európai Unió Európai Integrációs Alapjának támogatásával

